www.kurdistannet.org

بەکاتی ناوەندی ئەورووپا   18-2-2007 1:58

ئەمریکای ئەمڕۆ؛ لەئەزمون و قەیراندا ... شەیدا بڵباس

دراوی دۆلار
زمانی ئینگلیزی
ئایینی کریستیان
بانگی ئازادی و دیموکراسی
بنکەی نەتەوەیەکگرتووەکان و مافی مرۆڤ
چەکی ئەتۆم و تەکنەلۆژی نوێ
تێکەڵی شارستانی رۆژ [هەلات و ئاوا]
هونەر و وێژەو سینەمای هۆڵیوود
فەلسەفەی جوولەکە
کۆمەڵگای مەدەنی و مۆدێرن

ئەمانەچەند ستوونێکن بۆ بەرز ڕاگرتن و دروستبوونی ناسنامەی کەسایەتی ئەمریکی ئەمڕۆ.
کۆمەڵگای ئەمریکا، لەئۆقیانوسی ئەتڵەنتیەوەتا دەگاتەئۆقیانوسی ئارام، زیاتر لەسێ سەد ملیۆن خەڵک، لەسەرزەمینێک پێکەوەگرێدەداو ژیانی هاوبەشیان بەیەکتر دەبەستێتەوە.. لەکۆی سەرجەم 52 هەرێمی سەربەخۆدا، لەژێر باڵی فیدرالیەتێکی یەکگرتوو، کەڵتوور و هاوبەشی بەرژەوەندی و بەرزی ناسنامەو پتەوی کەسایەتی، لەسەر بنیات نراوە.
ئەمریکای ئەمڕۆ.. تاکەهێز و سوپەر پاوەری جیهان، خاوەن بڕیار و چارەنووسسازەلەهەر گۆڕانکاریەکی ڕامیاری و جیۆگرافی و ئابووری، لەسەرجەمی زۆربەی وولاتانی ئەم سەردەمە. ئەگەر بەچاوێکی داگیرکەرانەش بیخەینەژێر چاویلکەی لێکۆڵینەوەو لێکدانەوە، ئەو ڕاستییەمان بۆ دەردەکەوێ کەئەمریکای ئەمڕۆ بەئەزموونێکی نوێ و پتەو، ووشکایی و ئاوو ئاسمانی لێت تەنیوە، نەک وەک داگیرکەرانی بەریتانی و فەرەنسی بەر لەسەدەیێک، کەتەنها دەست ڕۆیشتووی سەر زەمین بوون!
دروستەگەر بڵێین ئەمریکا خاوەن سیاسەتێکی دیاریکراو نییە، لەجێی بەرێوبەرایەتی .. یا تاسەر دۆستی هەمیشەیی هیچ لایەنێک ناکات، بەس بەرژەوەندی.. دوورەلەهەمەجۆرەقەیرانێکی ناوەخۆیی و هەمیشەلەجەنگی چاکسازی قەیرانەدەرەکیەکانیدا بەردەوام کێشەی هەیە. هەر بۆیەلێرەدا باشتر وایە، ئەم خاڵەبخەینەبەر نەشتەری ڕۆشنایی، کەبەرژەوەندی دۆلاری ئەمریکی، بەتەنها لەخزمەتی بەرژەوەندی و بەقازانجی خەڵکی ئەمریکا نییەو بەس؛ بەڵکو هاوبەند و گرێدراوەبەقازانجی بەرژەوەندی زۆربەی زۆری دەوڵەمەند و سەرمایەداری جیهان.. وەهەر لایەنێک تەگەرەبخاتەبەر یا مەترسی بنێتەسەر ئەم بەرژەوەندییە، واتەهەڕەشەی کۆی سەرمایەی گرێدراو.. ئەمانیش بەهەموو ئامادەکارێک بۆ قەیرانی بەرزبوونەوە، دەکەونەبەرەنگاری و بەرپەرچدانەوەی بۆ بەرگری لەبەرژەوەندی گشتییان.
ئەمریکا تائێستا لەهیچ شەرێکدا نەڕوخاوە؛ بەڵکو دۆڕاوە! چونکەهیچ شەرێک لەناو خاکی خۆیدا نەبووە.. لەدوای شەڕی ناوەخۆیی، یا سەرفرازی کەئەو کیانەبەهێزەی بۆ ئەمریکا پێکهێنا؟.. دراوی دۆلار یەکەی ئالوگۆڕی بازرگانی و دەوڵەمەندی زمانی ئینگلیزی بەپەیوەندی پەیڤینی کۆمەڵگا و ئایینی ئاشتی کریستیانەتیش چەشنی باوەری ڕوحی و لەم لاشەوەبانگی ئازادی و دیموکراسی و چەکی ئەتۆم بۆ بەرگری لەخۆکردن.. هونەر و وێژەتا ئەو پەڕی لوتکەی بەرزی و مافی مرۆڤیش تا سنووری

ئەو نووسینانەی لە کوردستان نێت دا بڵاودەکرێنەوە، بیروبۆچوونی خاوەنەکەیەتی کوردستان نێت لێی بەرپرسیار نییە.

داکۆکی و بنکەی نەتەوەیەکگرتووەکان زێتر جێگر دەبێ لەوولاتێکی فرەنەتەوەو کۆچ هێنەریدا، کەی لەسەرووی هەموو شتێکدا خاوەن گووتار و بریار بێت. ژیان دووبارەدەکەوێتەتێکۆشانێکی بێووچان لەپێناو بوژانەوەو پەرەپێدانی کۆ مەڵگای مۆدیرنەتی، کەتاک خەونەکانی ژیانێکی بەختەوەری تێدا بروێنێت. کاتێک هەموو تاکێک لەکۆمەڵگا دەرفەتی کارکردنی هەچ بوارێکی پێشکەوتن و وەدەسهێنانی بیری نوێخوازی و بلیمەت و داهێنانی بۆ برەخسێت. تەنها پێشگری لەبلاوبوونەوەی ڤایرۆسێک، کەکاربکاتەسەرەمەترسیەکانی ئاسایشی نەتەوەیی، دەکات.

جا کەشەڕ لەناو ماڵتدا نەبێ، لەئەگەری ماڵوێرانی و روخانیش بەدوورە.. شەڕی دەرەوەی خاک، وەک ئەوەیەبڵێی" دەستی خۆم نییەو ماری پێدەگرم "، چونکەجەنگ شارستانیەت لەناو دەبا، تادروستکەری بێت.. ئابووریش کەشاخوێنهێنەری لەشی نەتەوەیە، دایدەرمێنێت. هەر یەکێک لەدوو جەنگەکوشندەکەی جیهانیش، گەر وەکو خاک ئەمریکای بگرتایەوە؛ بەدڵنیایی ئەو ئەمریکایەی ئێستا نەدەبوو! بەپێچەوانەوە، کوردستان هەمیشەگۆڕەپانی رەمبازی جەنگەوێرانکاریەکانی ئیقلیمی بووە.

ئەمریکا وولاتێکی نوێ و زلهێز و یەکجومگەیی، خاوەن ئەزموونێکی بەتوانا و پتەوە.. لەگەڵ ئەوەشدا هەمیشەقەیرانی دەرەکی هەبووەو هەیە. لەوولاتێکی سێ سەد ملیۆنە، کەس نییەبێ پەناگەو کار و دەرامەت بێت؛ مرۆڤیش کەدەبێتەخاوەن ئەم سێ شتە، لەپلەی یەکەمی سێگۆشەهەرەمیەکەدەردەچێت، کەپێیدەڵێن " پێویستیەسەرەکیەکان ". لەهەمان کاتیشدا، ساڵیانەزیاتر لەشەست هەزار کەس بەدەمانچەلەکۆلان و شەقامەتەنگەبەرەکانی شارەگەورەکاندا، دەکوژرێن. لەئازادی بەدەری سێکس رابواردن، کەچی هەر ساڵەی زێتر لەسەدە هەزار کچۆڵەی منالکار، بەشێوەیێکی نایاسایی ئاوارەی ناو ئەمریکا دەکرێن و کۆیلەئاسا بێبەش لەهەر مافێکی مرۆڤایەتی، لەچەشنی کالا رەفتار و سوکایەتیان پێدەکرێت.

سەرەرای پلەی رۆشنبیری و بەرزی دارایی دەرامەتی تاک، بەسەدان مرۆڤ شەوانەلەناو میترۆکاندا دەخەون و ژیان بەسەر دەبەن. بەلام کۆی سەرجەم ئەو هەموو تاوانەش، هێشتا خۆی لە1٪ی کۆمەڵگاکەنادا، تا وەک کێشەو گرفت راڤەبکرێت.

لەبازاری شاردا کەلوپەلی تەواوی وولاتانی جیهان بۆ کرین و فرشتن بەرچاوە، سەرەرای هەستیاری و بیری ناسیونالی، تاکی ئەمریکی ناچێت پێویستیەکی خراپ یا گران خۆماڵی بکرێت، تەنها بۆ لەبرەونەکەوتنی بازارێ نیشتیمانی! بەڵکو کەلوپەلی وولاتانی ئاسیای دوور، بەتایبەتی چین و ژاپۆن کەبازارێان داگیرکردووەو لەجوولەو هاژەی کریار ناکەوێت. بۆیەئەمریکا بەئاشکرا داوای لەچین کرد کەنرخی کالاکانیان بەرزبکەنەوەکەهەر لەقازانجی بازنەی ئابووری خۆیاندا دەسورێتەوە.. چینی نەهەنگی خەوتوو دوای چەند ساڵێکی G8 بەدووری مەزانەکەبازار نەچێتەگیرفانی.

ئەمریکای ئەو دیو دونیا، خاکێکی بەپیت و دەوڵەمەند بەزۆربەی کانزاسەرەکیەکان.. خەڵکی پسپۆڕ و زانا و لێهاتووش کاری لەسەر دەکات. ئاو و هەوای شێداری، نەباکوری هێندەسارد و نەباشوری گەرمی بەتێن.. کام شێخ و مەلای کەخەڵک هاندەرن بۆ ترۆر و خۆتەقینەوە؛ بەهیوای ئەو بەهەشتەن کەرۆژێک بگەنەئەمریکاو لەژێر سێبەری ئەم مافەسەربەستیەدابژین.

ئایا چی وای لەو سەرزەمینەکردووە، لەرەهەندی ماوەیێکی کورتی زەماندا، بەم هەموو دەستکەوت و ئامانجەگرنگەبگات؟! هاووڵاتێکی ئەمریکی بەختەوەرەبەژیان و شانازیش بەناسنامەی بکات.. ئالێرەدا کەسایەتی خۆی لەتەواو بوون دەبینێتەوە، کەلەیاساو دەستووردا مافەکانی پارێزراوەو سنووری ئەرک و ماف رەچاو دەکات. چونکەدەزانێ گرێدراوی کۆی سەرجەم، خزمەت بەژیان و ئاسودەیی دەکەن و

ئەو نووسینانەی لە کوردستان نێت دا بلاودەکرێنەوە، بیروبۆچوونی خاوەنەکەیەتی کوردستان نێت لێی بەرپرسیار نییە.

لەپێناو مانەوەو پەرەپێدان و بەرەو پێشەوەبردنی وولات لەئەستۆی خۆی دەزانێت. ئامادەیەبەهەموو جۆرێکی توانا و ووزەو کات لەئاست وولات و پارێزگاری لێکردنی ناوەکی و دەرەکی، بەقوربان بدات.. بەرگری لەمانەوەی ئەو کیانەبەرزەبکا، کەمافەکانی تێدا پارێزراوەو خاوەندارێتی لەکەسایەتی ئەوی تاک لەناو کۆمەڵ دەکات.

شار نییەلەئەمریکا مزگەوتی موسڵمان و کنیسەی کریستیان و کنێشەی جوولەکەو پەرستگای بودایی و سیغ و زەردەشتی لێنەکرابێتەوە. دەووڵاتێکی ئیسلامم بۆ دەرمانیش بێت بێنەبەرچاو، کەئەم هەموو پەرستگایەرێگای خواپەرستی پێدرابێت! وەلەهیچ دادگایێک لەپشت دادوەر نەنوسراوە، ئەگەر زلەێکیان لەڕووی ڕاستتدا، ڕووی چەپیشیان بۆ وەچەرخێنە. پیویست بەو تەرازووەش ناکا، گەر داد فەرمانڕەوابێت.

ئەو نووسینانەی لە کوردستان نێت دا بڵاودەکرێنەوە، بیروبۆچوونی خاوەنەکەیەتی کوردستان نێت لێی بەرپرسیار نییە.